

**Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo
dodjeljuje Nagradu Miko Tripalo za 2018. godinu**

HRVATSKOM NOVINARSKOM DRUŠTVU

za borbu u ostvarivanju ustavnih jamstava slobode medija i priopćavanja, za jamstvo prava javnosti na pristup informacijama i obavještenosti o zbivanjima; za zaštitu novinara od cenzure svake vrste te monopola i samovolje nakladnika; za poseban angažman u suzbijanju diskriminacije i govora mržnje u medijima u 2018. godini.

Skupština Centra za demokraciju i pravo Miko Tripalo jednoglasno je odlučila da se Nagrada Miko Tripalo za 2018. godinu dodijeli Hrvatskom novinarskom društvu.

Hrvatsko novinarsko društvo strukovna je udruga stoljetne tradicije i nedvojbene profesionalne reprezentativnosti. Od svog osnivanja Udruga se zalaže i bori za slobodan pristup informacijama i objektivno izvještavanje javnosti, za unaprjeđivanje društvenog ugleda i dostojanstvo novinarske struke, za profesionalan i etičan pristup novinara javnom izražavanju, te za prava novinara i neovisnost medija, legalizam, proceduru i transparentnost kao jamstva demokratskog poretka.

Suvremeno društvo suočeno je sa sve većim tehnološkim izazovima i razvojnim rizicima, a položaj novinara i medija sve je teži i nesigurniji. Pritisci, prijetnje, fizički, ekonomski i simbolički napadi te ograničavanja djelovanja novinara i medija sve se češće događaju i tamo gdje nema izravnih sukoba. I u državama koje se smatraju demokratskima medije se proglašava neprijateljima. Živimo u teškom razdoblju za novinarstvo i medije. Pritisci oglašivača, političkih struktura i vlasti te specifični interesi vlasničkih struktura zadiru u profesionalnost i slobodu novinarskog rada, nedemokratsko osvaja prostor demokratskih sloboda i jamstava. U takvim uvjetima profesionalno, slobodno i neovisno novinarstvo treba omogućavati građanima da budu obaviješteni, pomagati im da bolje razumiju i raspoznaju karakter i ciljeve društvenih i političkih aktera, uzroke i posljedice socijalnih i ekonomskih promjena, te značenje i učinke javnih politika. Građani tako mogu biti aktivni sudionici u javnom i političkom životu te imati mogućnost izbora u istinski demokratskom društvu. Profesionalno, slobodno, neovisno i nepristrano novinarstvo i mediji zaštita su i od pokušaja zlouporabe javnosti, netočnog i neistinitog prikazivanja stvarnosti, posebno izraženih kroz poplavu organiziranih i osmišljenih dezinformacija. Ekonomski pritisci pritom novinare izlažu egzistencijskom oportunističkom, kvalitetne novinare rizicima zadržavanja posla i prihoda, a umjesto njih promiču se lažne vijesti i mediji te njihovi opsluživači.

I u Hrvatskoj su novinari i mediji i u protekloj godini bili izloženi pritiscima. Političari, dužnosnici svih razina vlasti, suci, javne ustanove i drugi, podnijeli su više od tisuću sudskih tužbi protiv novinarki i novinara pretežno radi duševnih boli ili sramoćenja. Tome su sigurno dali doprinos i oni samozvani i neprofesionalni novinari koji svo vrijeme ustrajno rade na samouništenju struke. Norme pravne države nesporno se trebaju odnositi podjednako na sve hrvatske građane, pa i na novinare koji se nastoje za njih svesrdno zalagati. Ali pravni se instituti naknade štete u tužbama protiv novinara ipak zlouporabljaju s ciljem ugrožavanja medijskih sloboda, a ne radi zaštite činjenica i istine. Takvi sudsko-administrativni pritisci na slobodu govora fatalni su za demokraciju kao proceduru dogovaranja i suodlučivanja. Zastrašivanje novinara i discipliniranje medijskih kuća u stvari su sredstva prisile na autocenzuru i progon drugačijeg mišljenja. Time se dokida važna društvena uloga - da mediji svestrano i odgovorno izvještavaju javnost o svim relevantnim javnim događajima i djelovanju njihovih istaknutih sudionika. U tome posebnu važnost, ali i poseban osobni rizik, imaju angažirana novinarska istraživanja o nezakonitostima nositelja političke vlasti i ekonomske moći, koji i inače raspolažu s dovoljno sredstava i moći da prikriju svoje nedopustive postupke.

Hrvatsko novinarsko društvo, usprkos nemalim internim teškoćama, u takvim se društvenim okolnostima pojavljuje kao središnja institucija obrane ugleda novinarske struke te prava na slobodno i odgovorno izvještavanje. Hrvatsko novinarsko društvo doprinosi slobodi izražavanja u Hrvatskoj svojim radom na promociji i provođenju profesionalnih i etičkih standarda novinarstva u svakodnevnom radu, ali i svojim nastojanjima u obrani prava novinarki i novinara izloženih tužbama. HND je pokrenuo niz akcija, organizirao tribine i okrugle stolove, javljao se prosvjednim izjavama i akcijama na različite načine fokusirajući društvenu pažnju na probleme novinarstva, koji se sve više pretvaraju u problem hrvatskog društva u cjelini. Važan doprinos HND daje i stalnim javnim upozorenjima na pritiske na novinare i medije te mobiliziranjem javnosti protiv ograničavanja slobode govora. Tako djelujući ono pridonosi jačanju demokracije i omogućava aktivnu ulogu, suodgovornost i pravo građana na slobodan izbor svoje bolje budućnosti.

Svako javno djelovanje nalaže poštivanje zakonitosti i odgovornost ali podrazumijeva i hrabrost, nepopustljivost i energiju. Oni koji se pritom bore za dosljedno ostvarivanje ustavnih načela slobode govora, zaslužuju posebnu pažnju jer to čine na način koji nije uvijek ni popularan, ni ugodan, ali njihova odricanja svima nama omogućavaju život u boljem društvu. Bez iluzija da će mudrost ili vrlina elita, pa i političkih, biti jamstvo ustavnog poretka, vladavine prava i temeljnih ljudskih sloboda, ova je nagrada simbolička potpora Centra Miko Tripalo jednoj ozbiljno ugroženoj struci i javnoj funkciji, čija je uloga iznimno važna za demokratski legitimitet i opstojnost našeg društva.

Zagreb, 21. 02. 2019.

Ivo Josipović
Predsjednik Udruge

Goran Radman
Predsjednik Skupštine

Tvrtko Jakovina
Predsjednik Upravnog odbora